

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationes vitae Christi

Pseudo-Bonaventura

[Straßburg], [um 1496]

De contentione inter misericordiam et veritatem. Capitulum. II

[urn:nbn:de:bsz:31-289983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289983)

ira de filiabus. Tu autē si ex his fru-
ctū sumere cupis: ita te presentē ex-
bibeas eis q̄ dicta vel facta p̄ dñm
narrant: ac si tu auribus audires
earū: vel oculis videres: toto mentis
affectu diligēter: delectabilr̄ z mo-
rose: oibus alijs curijs z sollicitudi-
nibus tunc omissis. Quare te ro-
go dilecte mi vt hunc laborē meū
quē ad dei laudē: tuū profectum z
meā utilitatē assumpsisti: leranter su-
scipias z lerantius deuotius z solli-
citius te exerceas in eodē. Initiū
igit ab incarnationē sumendū est: s;̄
quedā ipsam precessisse z i celis cir-
ca deū z angelos beatissimos me-
ditari possumus: et in terris circa
gloriosam virginē: q̄ mihi vident̄ p̄-
mirus explicadā: ideo de ipsis p̄-
mirus videamus.

**De meditatiōib; eoz. que
precedunt incarnationē. Et
pmo de sollicita pro nobis
angeloz intercessiōe. Ca. I**

Cum p̄ longissima tpa vl-
tra spacū q̄nq; milia an-
noz: miserabilr̄ iaceret ge-
nus humanū z nullus p̄pter peccm̄
p̄mi hoīs ascendere posset ad patriā
beatissimū sp̄s cōpatientes tante
ruinē: ac de sua restauratiōe sollici-
ti: licet pluries ante: tñ adueniēte
plenitudine t̄pis instātius z deuotius
taliter dño supplicarūt: z pro-
videntes in facies suas ante thro-
nū eius oēs simul zgregati dixerūt.
Dñe placeat maiestati tue nobilēz
rōnabilē creaturā: sc;̄ hoīem: p̄pter
tuā solā bonitatē: sc;̄ hoīem: p̄pter
tuā solā bonitatē: vt sit ipsi
salus hic nobiscū z nob ex ipsa no-
straz p̄tingat restauratio ruinaz.
Ecce dñe oēs pereūt: z nō saluaf:

z in tot annoz curriculum nemi-
nē bicidim? De oib; hostes nisi triū
phāt: z de ipsis nō nferuine: s;̄ tar-
taree spelūce replent. Vt qd̄ ḡ dñe
nascunt? Quare dñe tradunt be-
stias aie z fiteres tibi? Et si p̄ tuā iu-
sticiā hoc fiat: tps tñ mic est. Et si p̄
miparētes mādātū tuū trāsgressi
sunt incaute: subueniat miseratio
tua. Memēto q̄ ad tuā imaginēz
silitudinē creasti eos. aperi dñe mi
sericorditer manū tuā z imple eos
bñdictiōe. Nā oculi oīm sperāt in
re: sic oculi seruoꝝ ad manū dñoz
suoꝝ donec miserearis z subueni-
as remedio saluari.

**De p̄tentiōe inter miseri-
cordiā et veritatē. Ca. II**

His dictis miscōia pulsata vi-
scera p̄nis vt subueniret: se-
cū hñs pacē: s;̄ d̄ dicebat ve-
ritas: secū hñs iusticiā: z inter eos
p̄rouersia sacra ē put narrat bñs
Ber. pulcro z lōgo ser. j. d̄ annūcia-
tiōe. S;̄ ego succincte put potero
referā sententiā. Frequēter em̄ di-
cta sua melliflua intrēdo adducere
s;̄ plerūq; cū explanatiōe: p̄pter pro-
lixitatē vitandā. Pec ē dictoz suo-
rū sentētia. Dicebat par z miscōia
dño. Nunqd̄ in eternum proūicias
dñe: aut obliuisceris misereri? Et
hoc ei lōgo tpe susurrabāt. Rñdit
dñs dices: Sorores vie q̄s p̄ias
videtis: z eas pariter audiamus.
Quib; vocatis cepit miscōia dice-
re. Eget miseratiōe diuina creatu-
ra rōnalis: qm̄ misera facta ē z mi-
serabilis valde: venit tempus mi-
serendi eius z iam preterijt. Con-
tra veritas. Oportet domine im-
pleri sermonē quem locutus es.

Totus moriatur adā cū oibus qui i eo erāt: qz p̄uaricādo pomū gustauit. Dixit misericōdia: vt qd dñe fecisti me: Sic em̄ veritas: qz ego perij si nunq̄ misereris. **C**ontra veritas. Si predicta sententiā tuā p̄uaricator euaserit: etiā nec veritas tua permanet in eternū. Fuit autē hec questio per patrē missa ad filiū. Ipsa autē veritas corā eo eadē fatebat. Fateor dñe qz bono zelo mouetur misericōdia: sed nō assentirem: qz p̄uaricatori potius parcere vult q̄ forori. **A**t misericōdia. Tu neutri parcis: sed indignatiōe seuis cōtra p̄uaricatorē: vt in uoluas pariter fororē. **S**; nihilominus fortissime veritas allegabat. **D**ñe p̄ra te hec questio inroquet: z cauendū heyerbū patris euacuetur. Dixit pax. Parcite vobis a verbis istis. **C**hritutū non est honesta p̄ntio. **E**t idens controuersia magnā: rōnes fortes z efficaces: nō vidēs quō circa hoīem possent misericōdia z veritas cōseruari: scripsit rex sententiā z paci que propinquius stabat dedit legendā: sic p̄tinentē. **H**ec dixit. Perij si Adā nō moriatur. **E**t hec dixit. Perij si misericōdia nō p̄sequatur. **F**iat mors bona: z habet vtraq; que perijt. **O**bstupuerūt oēs in verbo sapiētie: et p̄senserūt vt moriatur: misericōdia z p̄sequēdo. **S**ed querūt quō potest mors bona fore cum sit horribilis etiam ipso auditu. **R**espondit rex. **M**ors peccatorū pessima: sed sanctorū est gloriosa seu preciosa. **E**t ergo reperiat ianua vite: inueniat qui ex charitate moriatur nō obnoxio mortis: et sic mors nō potest tenere innoxio: sed faciet in ea foramē per

quod transeant liberati. **P**lacuit sermo. **S**; vbi talis poterit reperiri. **R**edijt ergo ad terrā veritas: et misericōdia remāsit in celo. **N**am vtra p̄phetam. **D**ñe in celo misericōdia tua: z veritas tua vsq; ad nubes. **C**ircuit veritas orbem terraz z nemo mundus a forde: nec infans vnus diei. **M**isicōdia perlustrat celum z neminē inuenit qui sufficere ad hoc habeat charitatē. **D**ēs em̄ serui inutiles sumus: z cū benefecerimus: dicere debem⁹ qz inutiles serui sumus. **S**i ergo hec victoria debeatur quo nemo maiorē charitatē haberet: vt ai am suā pro inutilibus poneret. **R**edeūt ergo ad statutū diē anrie multij: nō inuenio quod desiderabāt. **D**ixit ergo pax. **V**os nescitis quicq; nec quicq; cogitatis. **N**ō est qui faciat bonū nō est vsq; ad vnū: sed qd dedit p̄siliū ferat auxilij. **I**nlelexit ergo deus et ait: **P**enitet me fecisse hoīem quē creauit. **E**t vocato **S**abiele dixit ei: **G**ade dic filie s̄p̄s id est marie. **G**audē filia s̄p̄s: ecce rex venit tibi. **V**sq; huc **B**ernar. **V**ides igit qz magna pericula fuerūt p̄pter peccatū: z qz magna difficultas sit inuenire remediū. **I**n hoc ergo p̄senserūt predicte virtutes precipue in persona filij. **N**am persona patris aliquantū videt terribilis z potens: z sic suspicari quodā modo potuissent pax z misericōdia. **P**ersona vero sp̄s sancti benignissima est: z sic suspicari poterāt iusticia z veritas. **I**deo persona filij tanq; media accepta est ad hoc remediū faciendū. **H**oc aut nō proprie: s; appropriate intelligas. **T**ūc impletū est illud p̄pheti. **M**iseri-

cordia z veritas obuia est sibi iusticia z pax osculare sunt.

De his que postea in celis contingere potuerunt possumus meditari de vita beate virginis Marie ante incarnationem domini nostri Jesu christi.

Ca. III

Circa virginem hoc ex quo incarnationis facta est possumus meditari vitam ipsius. Unde sciatis quod cum esset triu annorum: fuit oblata a parentibus in templum: z ibi stetit usque ad decimum quartum annum. Quid autem fecerit ibi possumus scire ex reuelationibus sanctis factis: ut de uote creditur sancte Elisabeth: cuius festum sollemniter celebramus: in quo hec inuenerunt alia continent. Quia inquit: pro meo mater mea dimiserit me in templo statim in corde meo proposui deum habere in patre z deuote cogitabam quod facere possem deo gratias: ut mihi dignaretur dare suam gratiam. Et feci mihi dare legem dei mei: ac ex omnibus preceptis diuine legis tria seruauimus in corde meo. scilicet Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo: z ex tota anima tua: z ex tota mente tua: z ex omnibus uisibus tuis. Item diliges proximum tuum sicut teipsum. Item odio habebis inimicum tuum. Ista seruauimus in corde meo: z statim omnes uirtutes apprehendimus: z in ipsis continentur. Et sic uolo dicere. Nona enim aliqua uirtute habere non potest: si deum tota uirtute non diligat. Ab isto enim amore descendit omnis gratie plenitudo. Postquam autem descendit non perseuerauit in anima: sed fluxit ut aqua: nisi inimicos suos sepeccata z in ira odio habeat.

Quis ergo uult suam gratiam habere z possidere: oportet eum cor suum ad amorem z odium ordinare. Golo ergo refacere sicut faciebam. Surgebam semper in medio noctis: z pergebam ante altare templi: z tanto desiderio: tanta uoluntate: tanta affectione qua poteram z sciebam: pergebam gratias obtinui deo: seruando illa tria precepta z omnia mandata legis. Et sic stans ante altare septem petitiones faciebam deo. Primo pergebam gratiam qua possem implere primum preceptum. scilicet ipsum diligere ex toto corde zc. Secundo pergebam gratiam qua possem diligere proximum secundum uoluntatem suam beneplacitum suum: z ut faceret me amare omnia que ipse amat z diligit. Tertio pergebam ut ipse me faceret odire et fugere quem ipse odit. Quarto pergebam humilitatem: patientiam. benignitatem: mansuetudinem: z omnes uirtutes: per quas efficerer gratiosa ante conspectum suum. Quinto pergebam ut me faceret uidere tempus in quo nasceretur illa sanctissima uirgo que filium parere deberet: z ut seruaret oculos meos ut possem eam uidere: z aures ut possem eam audire: linguam ut possem eam laudare: manus ut possem ei seruire: pedes ut possem ad suum seruiturum ire: z genua ut possem dei filium in gremio tenere. Sexto pergebam gratiam obediendi mandatis et ordinationibus pontificis templi. Septimo pergebam ut repletus z uniuersum populum ad suum finem seruare. His ergo auditis dixit. Ancilla christi dulcissima domina noue erat: gratia z uirtutibus plena: Rursus dicit beatus Hieronymus. Profirmo scias: quod ita me reputaba ream z uilissimam z gratia dei indignam